

Kankaanpään kaupungin jätehuolto- määräysten yleinen osa

Kankaanpään kaupungin jätehuoltoviranomainen
Kankaanpään kaupungin tekninen lautakunta (30.8.2023)

Sisällysluettelo

1	Mitä jätehuoltomääräykset ovat ja miksi niitä annetaan?.....	3
2	Etusijajärjestys.....	3
3	Kankaanpään kaupungin yhdyskuntajätehuolto	4
4	Jätehuollon viranomaistehtävät, valvonta ja käytännön toteuttaminen.....	4
5	Jätteiden keräys.....	5
6	Jätteiden kuljetus	6
7	Asumisessa syntyvät ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet.....	7
8	Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolella olevien toimintojen jätehuolto	7
9	Tuottajavastuu.....	8
10	Vaaralliset jätteet	9
11	Rakennus- ja purkujäte.....	9
12	Roskaantumisen ehkäisy	10
13	Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset.....	10
14	Lisätietoa.....	12

1 Mitä jätehuoltomääräykset ovat ja miksi niitä annetaan?

Yleinen osa ei sellaisenaan sisällä sitovia jätehuoltomääräyksiä, vaan siinä kerrotaan muualta tulevista velvoitteista ja kuvataan muihin päätöksiin perustuvaa jätehuoltojärjestelmää. Lisäksi annetaan tietoa ja neuvontaa jätehuollosta.

Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain (646/2011) toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle sekä edistää etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset antaa Kankaanpään kaupungin jätehuoltoviranomainen (tekninen lautakunta).

Jätehuoltomääräyksillä on tärkeä asema jätehuollon käytännön toimeenpanossa kunnassa. Jätehuoltomääräyksissä muodostetaan normi siitä, miten kiinteistöt toimivat ja miten jätteet kuljetetaan. Määräykset koskevat esimerkiksi jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä.

Jätehuoltomääräykset ovat lainsäädäntöä, kuten jätelakia ja jäteasetusta, tarkentavia määräyksiä. Ne ovat nimensä mukaan velvoittavia, eivät suosituksia. Jätehuoltomääräykset koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä, kuten asuinkiinteistöjä, sekä palvelulaitoksia. Siten kaikkien kuntalaisten, asumiseen ja julkiseen toimintaan tarkoitettujen kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden sekä soveltuvilta osin myös muiden toimijoiden on noudatettava jätehuoltomääräyksiä.

Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisten toimintojen jätteiden osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos jäte kerätään ja käsitellään kaupungin jätehuoltojärjestelmässä kuntien toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla. Lisäksi tietyt jätehuoltomääräyksissä säädetyt jätehuollon käytännön järjestelyt ja teknisiä vaatimuksia koskevat määräykset koskevat myös kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisia toimijoita.

Riippumatta siitä, koskevatko jätehuoltomääräykset jätteen haltijaa, jätelain mukaan jätehuolto on järjestettävä aina asianmukaisesti sekä kuljetettava ja käsiteltävä jätteet hallitusti. Lisäksi jätteitä tulee lajitella kerätä erikseen tarvittavissa määrin (Jätelaki 13 ja 15 § sekä jäteasetus 4 luku).

2 Etusijajärjestys

Jätelaki velvoittamana kaikkien toimijoiden ja jätteen tuottajien, myös kotitalouksien, on kaikissa toimissaan pyrittävä etusijajärjestyksen mukaisesti ensisijaisesti vähentämään muodostuvan jätteen määrää ja sen haitallisuutta. Toissijaisesti jäte on valmistettava uudelleen käyttöä varten tai se on kierrätettävä. Kun kierrättäminen ei ole mahdollista, jäte on pyrittävä hyödyntämään esimerkiksi energiana. Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely eli käytännössä sijoittaminen kaatopaikalle.

Kunnan tai kunnan jätehuoltolaitoksen on jätehuoltopalveluita järjestäessään velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä siten, että saavutetaan kokonaisuutta arvioiden jätelain tarkoituksen kannalta paras lopputulos. Erilaisten jätehuoltoa koskevien vaihtoehtojen, kuten käsittelyjärjestelmien, vertailu elinkaaritarkastelun avulla on tärkeää, jota etusijajärjestyksen toteutumisen hyödyt voidaan saavuttaa. Elinkaaritarkastelussa otetaan huomioon terveys- ja ympäristönäkökulmat sekä tekniset ja taloudelliset edellytykset.

Etusijajärjestyksen toteutumista kunnallisessa jätehuollossa edistetään esimerkiksi lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla erilaatuisille jätteille. Erilliskeräysvelvoitteiden minimitaso on määritelty vuonna 2021 tiukentuneessa jäteasetuksessa. Jätehuoltomääräyksillä erilliskeräysvelvoitetta voidaan joko laajentaa jopa asetuksen vaatimuksia kattavammaksi tai perustellusta syystä supistaa. Supistaminen edellyttää, että elinkaaritarkastelun tai muun paikallisia kuljetusolosuhteita koskevan selvityksen perusteella jokin jätelain 15 §:n 2 momentissa säädetyistä erilliskeräyksestä poikkeamisen edellytyksistä täyttyy ja asetusta suppeamman velvoitteen voidaan näin ollen todeta tuottavan paremman lopputuloksen erilliskeräyksen kokonaisvaikutuksia arvioidessa. Myös asetuksen vaatimusten laajentaminen tulee perustua asianmukaiseen valmisteluun ja paikallisten kuljetusolosuhteiden selvittämiseen.

3 Kankaanpään kaupungin yhdyskuntajätehuolto

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätelain nojalla yhdyskuntajätteet, jotka syntyvät asumisessa sekä esimerkiksi koulutuslaitoksissa, sosiaali- ja terveystalouksissa sekä julkisessa hallinnossa. Kaupungilla on velvollisuus järjestää näiden toimintojen jätehuolto. Kaupungin vastuulla on siis järjestää tällaisten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely. Jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun. Perusperiaatteena on, että jätteenkuljetus tapahtuu kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto- eli keräyspaikasta, johon sijoitetaan tarpeelliset jätteastiat.

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueen yli viiden asunnon kiinteistöiltä on käytössä kaupungin järjestämä jätteenkuljetus pakkausjätteille (paperi, pahvi, lasi, metalli ja muovi) ja biojätteille 1.1.2024. Kaupungin järjestämässä jätteenkuljetuksessa pakkausjätteille ja biojätteille jätteenkuljetuksen kiinteistöiltä kilpailuttaa ja tilaa kaupunki.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on käytössä kaikkien kiinteistöjen sekalaisen yhdyskuntajätteenosalta, sekä alle viiden asunnon kiinteistöjen biojätteen ja saostus ja umpisäiliölietteen kuljetuksissa. Kiinteistön haltija vastaa näiden jätteiden jätteenkuljetuksen tilaamisesta kiinteistölle.

Jäte kuljetetaan jäteyhtiön Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy osoittamaan paikkaan, jonka jälkeen jäte siirretään soveltuvaan käsittelyyn. Tuottajavastuunalaiset jätteet, kuten keräyspaperi ja pakkausjätteet, toimitetaan tuottajayhteisön osoittamiin vastaanottotermiinaaleihin.

Sekalainen yhdyskuntajäte toimitetaan siirtokuormattavaksi Kooninkeitaan jäteasemalle, biojäte toimitetaan käsiteltäväksi Honkajoelle Gasum Oy:lle ja sakokaivolietteet toimitetaan joko Honkajoen jätevedenpuhdistamolle tai keskusjätevedenpuhdistamolle.

4 Jätehuollon viranomaistehtävät, valvonta ja käytännön toteuttaminen

Jätehuollon viranomaistehtäviä näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella hoitaa eli jätehuoltoviranomaisena toimii Kankaanpään kaupungin tekninen lautakunta. Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluvat:

- Kaupungin jätehuoltomääräysten antaminen
- jätehuoltomääräyksistä poikkeamisista päättäminen
- jätetaksan hyväksyminen

- jätemaksujen maksuunpanopäätökset ja maksamattomien jäte- ja ekomaksujen perintään ja ulosottoon siirtäminen
- jätteenkuljetusjärjestelmäpäätökset
- jätteenkuljetuksen seuranta ja rekisterin ylläpito jätteen kuljetuksista sekä biojätteen käsittelystä kiinteistöillä
- yhdyskuntajätehuollosta poikkeamispäätökset

Jätehuoltomääräysten noudattamista valvovat Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskus. Valvontaviranomaisen tehtäviä ovat:

- valvoa jätelain noudattamista
- antaa tarvittaessa erityisiä valvontamääräyksiä laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi
- liittää valvontamääräykseen tehoste, kuten uhkasakko
- tehdä päätökset valvonta-asioissa
- käsitellä sille kuuluvat ilmoitus- ja lupa-asiat sekä valvoa päätösten noudattamista

Jätehuollon käytännön toteuttamiseen liittyvät tehtävät, kuten jätteiden käsittelyn järjestäminen, on annettu kaupungin jäteyhtiölle Pohjois-Satakunnan jätteidenkäsittely Oy:lle. Jäteyhtiön tehtävinä ovat:

- kierrätyskelpoisten hyötyjätteiden kiinteistökohtainen ja alueellinen keräys
- jätteenkuljetusten kilpailuttaminen kaupungin järjestämässä pakkaus- ja biojätteenkuljetuksessa yli viiden asunnon kiinteistöiltä
- vaarallisten jätteiden vastaanotto
- käsittelyn järjestäminen: käsittelypaikkojen rakentaminen ja ylläpito sekä käsittelypalveluiden hankkiminen
- jäteneuvonta ja tiedotus
- jätemaksujen laskutus

5 Jätteiden keräys

Kiinteistön haltijan on jätelain mukaan järjestettävä kiinteistölle keräyspaikka jätteiden keräämistä varten. Keräyspaikalle sijoitetaan tarvittavat jäteastiat. Lähtökohtaisesti jäteastioiden sijoituspaikka on kiinteistökohtainen. Kiinteistöt voivat sopia myös yhteisen keräyspaikan käyttämisestä. Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on jätelain mukaan luovutettava kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Näissä jätehuoltomääräyksissä määrätään, milloin ja miten jätelaji on luovutettava kaupungin jätehuoltojärjestelmään.

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevilla kiinteistöillä tulee olla käytössään sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastia. Yli viiden asunnon kiinteistöillä biojäte, keräyskartonki, keräysmetalli ja keräyslasi lajitellaan erikseen ja kerätään erikseen kiinteistöillä sijaitseviin jäteastioihin.

Kierrätettävän hyötyjätteen kiinteistöittäisistä erilliskeräysvelvoitteista määrätään jätelain muutoksessa (15.7.2021/714) ja Valtioneuvoston asetuksessa jätteistä 978/2021. Lainsäädännön muutokset toivat kunnalle velvoitteen järjestää kaikissa taajamissa, vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä biojätteen erilliskeräys, sekä pakkausjätteen ja

muun pienikokoisen metallin ja muovipakkausjätteen erilliskeräys 1.1.2024 alkaen. Käytännön syistä erilliskeräyksen aloitusta voidaan joutua hieman porrastamaan, jolloin kaikilla alueen kiinteistöillä keräys ei ala samanaikaisesti.

Kankaanpäässä ei täyty jäteasetuksen mukainen yli 10 000 asukkaan taajamien biojätteen erilliskeräyksen laajentamisvelvoite kaikille asuinkiinteistöille.

Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteille jäteasetuksen mukaiset kiinteistökohtaiset lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet tulevat voimaan biojätteen ja muun kierrätettävän jätteen osalta 1.1.2024. Velvoitteet perustuvat jätteiden painon mukaiseen kertymiseen yhden viikon aikana.

Näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti alle 5 huoneiston asuintalojen ja taajaman ulkopuolisten asuntojen kierrätyskelpoiset jätelajit lajitellaan erikseen ja toimitetaan tuottajan tai kaupungin jäteyhtiön järjestämiin kierrätyskelpoisten jätteiden keräyspisteisiin. Listaa yleisistä kierrätyskelpoisten jätteiden vastaanottopaikoista pidetään yllä kaupungin verkkosivuilla kankaanpaa.fi sekä osoitteessa kierratys.info.

Myös muut kiinteistöt voivat halutessaan liittyä biojätteen erilliskeräykseen tai kompostoida biojätteet kiinteistöllä jäteasetuksen 12 §:n sekä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jäteasetuksessa (10 §) annetaan määräyksiä jäteastioiden sijoittamiseen, käyttämiseen ja merkitsemiseen liittyen. Jäteastioiden sijoittamisesta päätettäessä on otettava huomioon rakentamismääräyskokoelma, kaupungin rakennusjärjestys sekä paloturvallisuuskohdat.

Kiinteistön keräyspaikkaan eli jäteastioiden sijoituspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Jäte tulee aina pystyä kuormaaman turvallisesti eikä jäteastioiden käytöstä tai tyhjentämisestä saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa tyhjentäjälle tai astian käyttäjälle. Keräyspaikassa tulee olla riittävä määrä jäteastioita, kuten kannellisia säiliöitä tai syväkeräyssäiliöitä, ja niiden tulee soveltua niihin kerättävälle jätelajille. Jäteastia pitää olla aina suljettavissa, eikä sen käytöstä saa aiheutua ympäristön likaantumista, roskaantumista tai hygieenistä haittaa. Jäteastiat on puhdistettava säännöllisesti ja toisaalta on huolehdittava, ettei jätteiden sijoittaminen niihin riko tai tarpeettomasti likaa astiaa.

Jäteastioihin merkitään selkeästi tiedot siihen kerättävästä jätelajista sekä sen tyhjentämisestä ja kuljetuksesta vastaavan tahon (kuljetusyhtiön) yhteystiedot. Astioiden merkinnöistä vastaa astioiden haltija.

6 Jätteiden kuljetus

Taajamassa sijaitsevien yli viiden asunnon kiinteistöjen pakkaus- ja biojätteet kuljetaan kaupungin järjestämässä jätteenkuljetuksessa, jossa kaupunki huolehtii jätteenkuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta alueittain 1.1.2024 alkaen. Siihen saakka erilliskerättävät yhdyskuntajätteet ovat kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus jatkuu kaikilta kiinteistöiltä koskien sekä jätettä ja alle viiden asunnon asuinkiinteistöiltä koskien biojätettä. Tarkemman tiedon kullakin alueella käytettävästä jätteenkuljetusjärjestelmästä ja siihen liittyvistä siirtymäajoista saa jäteyhtiöltä.

Vain jätehuoltorekisteriin hyväksytty kuljettaja, jolla on lupa kuljettaa tai välittää kyseenomaista jätettä, voi toimia jätteenkuljettajana. Kuljettajan on pyynnöstä esitettävä

jätteenkuljetuksen tilaajalle voimassa ole ote jätehuoltorekisteristä tai tiedot tulee olla tarkastettavissa Jätehuoltokompassi-verkkopalvelusta.

Kaupungin järjestämässä jätteenkuljetuksessa kaupunki vastaa tilaajana siitä, että jätteenkuljettaja kuuluu jätehuoltorekisteriin. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan on varmistettava, että jätteenkuljettaja kuuluu jätehuoltorekisteriin ja että kuljettajalla on lupa kuljettaa kyseistä jätettä.

Muun muassa vaarallista jätettä, kiinteistökohtaisissa jätevesien käsittelyjärjestelmissä syntyvää lietettä, rakennus- ja purkujätettä tai pilaantuneita maa-aineita kuljetettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjan on oltava mukana jätteenkuljetuksen aikana ja se luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen kuljettaja vastaa siirtoasiakirjan laadimisesta, jos jäte noudetaan kotitaloudesta. Muussa tapauksessa siirtoasiakirjan laatiminen on jätteen haltijan vastuulla. Sisältövaatimukset siirtoasiakirjalle annetaan jäteasetuksen 40 §:ssä. Jätteen tuottaja vastaa sähköisen siirtoasiakirjan toimittamisesta valtakunnalliseen siirtoasiakirjajärjestelmään.

Siirtoasiakirjaa ei vaadita siinä tapauksessa, että asuinkiinteistön haltija tai pienimuotoista urakkaa tekevä omatoimirakentaja kuljettaa kotitalouden rakennus- ja purkujätteitä omatoimisesti vastaanottoipaikkaan näiden jätehuoltomäärien mukaisesti.

7 Asumisessa syntyvät ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

Asumisessa syntyvillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöihin ja erilaisten kiinteistökohtaisten pienpuhdistamoiden lietetiloihin kertyviä lietteitä sekä umpisäiliöihin kerättäviä jätevesiä niiden määrästä ja ominaisuuksista riippumatta.

Kuten asumisessa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvät lietteet, myös esimerkiksi kaupungin ja seurakunnan leirikeskuksissa ja hoitokodeissa syntyvät lietteet, kuuluvat kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Elinkeinotoiminnan, kunnan sosiaali- ja terveystalouden, seurakuntien tai valtion toiminnot eivät sen sijaan kuulu nykyisen jätelain mukaan kunnan jätehuoltovastuulle myöskään saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta.

Kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien saostussäiliöiden säännöllinen tyhjennys on tärkeää järjestelmien toimivuuden ja puhdistustehon kannalta. Lietteiden poisto kerran vuodessa estää järjestelmän tukkiutumisen ja kertyneen lietteen huuhtoutumisen ympäristöön. Tyhjennysväleissä voidaan huomioida kiinteistön vähäinen käyttö, jolloin tyhjennysväli voi olla vakituista asumista pidempi. Umpisäiliöiden tyhjennys on tarkoituksenmukaista suorittaa vasta säiliön täytyessä. Vuosikausia tyhjentämättä olleissa umpisäiliöissä liete saattaa kuitenkin sakkaantua pohjalle niin tiiviiksi, että säiliön tyhjentäminen on vaikeaa. Umpisäiliön ehjyyttä on myös seurattava. Näistä syistä myös umpisäiliöille voidaan määrätä vähimmäistyhjennysväli. Saostus- ja umpisäiliöille ei ole nykyään laissa tai asetuksissa määräyksiä, joten paikalliset jätehuoltomääräykset lietetyhjennyksistä ovat olennaisia.

8 Kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolella olevien toimintojen jätehuolto

Elinkeinotoiminnasta, sosiaali- ja terveystaloudesta, seurakuntien ja valtion toimintoista ja muista kaupungin jätehuoltovastuun ulkopuolelle jäävistä toiminnoista ei määrätä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä kattavasti. Jätehuoltomääräykset koskevat

näitä toimintoja siltä osin kuin niissä määrätään jätehuollon teknisistä vaatimuksista, kuten jäteastioiden sijoittamisesta sekä ajankohdista, jolloin jäteastioita voi arkisin ja viikonloppuisin tyhjentää.

Mikäli toiminnanharjoittajan tiloissa syntyvä jäte kerätään yhdessä muun kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kanssa, koskevat näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset elinkeinotoiminnan harjoittajaa täysimääräisesti.

Toiminnanharjoittaja voi pyytää kaupungilta jätteidensä käsittelyä kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella yksityisen palveluntarjonnan puutteen vuoksi. Puute voi ilmetä esimerkiksi siten, että markkinaehtoisista jätehuoltopalveluista ei ole tarjolla ollenkaan tai on tarjolla puutteellisesti, se ei sovi asiakkaan tarpeisiin tai se on kustannuksiltaan kohtuutonta. Tällöin jätehuoltomääräykset koskevat elinkeinotoiminnan harjoittajaa niiltä osin kuin TSV-palvelusta on sovittu toiminnanharjoittajan ja kaupungin jäteyhtiön välillä.

9 Tuottajavastuu

Jätelaissa tuottajalla tarkoitetaan tuotteita markkinoille saattavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka eritellään tuotekohtaisesti jätelain 48 §:ssä. Tuottajavastuunalaisia tuotteita ovat ajoneuvojen renkaat, henkilöautot, pakettiautot niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot, akut, paperituotteet, kuten sanoma- ja aikakauslehdet ja toimistopaperi sekä pakkaukset.

Tuottajavastuu tarkoittaa sitä, että tuotteen ammattimaisella valmistajalla ja maahantuojalla sekä pakkausten osalta tuotteiden pakkaajilla ja pakattujen tuotteiden maahantuojilla on velvollisuus järjestää markkinoille toimittamansa käytöstä poistetun tuotteen jätehuolto sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista. Tuottaja on velvollinen järjestämään kyseisten jätteiden keräyksen, kuljettamisen, kierrättämisen, hyödyntämisen ja muun käsittelyn.

Pakkausten tuottajat vastaavat yhteistoiminnassa kaupungin kanssa pakkausjätteiden kiinteistöltäisestä erilliskeräyksestä kotitalouksilta. Yhteistoiminta tarkoittaa, että kaupungin jäteyhtiö huolehtii pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta ja pakkaus-tuottajat pakkausjätteiden kierrätyksestä. Tuottajat kustantavat osan keräyksen ja kuljetuksen kuluista. Yhteistoiminnan puitteissa myös muu samaa materiaalia oleva jäte kuin pakkausjäte (esim. pienmetalli) voi olla mahdollista kerätä yhdessä pakkausjätteen kanssa. Kiinteistökohtaisen erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolisille kotitalouksille tuottajat ja kaupungin jäteyhtiö järjestävät pakkausjätteiden aluekeräyspisteitä.

Keräyspaperin osalta tuottajan tulee järjestää käytöstä poistetun keräyspaperin maksuton kuljettaminen pois kiinteistöiltä, jotka sijaitsevat kerrostalo- ja rivitaloalueilla. Tällaisella alueella sijaitseva kiinteistö hankkii yksin tai yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa jäteasiat paperinkeräystä varten ja järjestää niille sijoituspaikan. Velvoite ei koske kerros- ja rivitaloalueella sijaitsevia pientaloja, mutta nämä voivat halutessaan liittyä tuottajan järjestämään paperinkeräykseen järjestämällä kiinteistölle keräyspaperin keräyspaikan. Pientalo- ja haja-asutusalueilla paperinkeräys järjestetään alueellisissa keräyspisteissä.

Jätehuoltomääräyksissä annetaan edelleen pakkausjätettä koskevia lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteita täydentämään tuottajan järjestämää jätehuoltoa ja tehostamaan käytöstä poistettujen pakkausten kierrättämistä. Vaikka kaupunki huolehtisi pakkausjätteen täydentävästä keräyksestä, käsitellään pakkaukset tuottajan järjestelmissä.

10 Vaaralliset jätteet

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan palo-, räjähdys-, terveydelle tai ympäristölle vaarallisia jätteitä. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat:

- paristot
- erilaiset akut ja laitteet, joissa akku on kiinteästi liitettynä
- loisteputket ja elohopealamput
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- eräät puhdistusaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu
- torjunta-aineet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkejätteet

Osa vaarallisista jätteistä on tuottajavastuunalaisia. Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet toimitetaan tuottajan tai jakelijan keräykseen. Vaarallisia, ja samalla tuottajavastuunalaisia, jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput sekä osa sähkö- ja elektroniikkaromusta.

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Ne toimitetaan niille erikseen järjestettyihin vastaanottopaikkoihin. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi sekä sen ominaisuudet.

Kankaanpäässä vaarallisten jätteiden vastaanottopaikat ovat Pohjois-Satakunnan jätteenkäsittely Oy:n Kooninkeitaan jäteasemalla aukioloaikoina, sekä Honkajoen jätevedenpuhdistamolla parillisten viikkojen torstaisin. Lääkejätteiden vastaanottopaikkoina ovat apteekit.

11 Rakennus- ja purkujäte

Rakennus- ja purkutoiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. Etusijajärjestyksen mukaisesti mahdollisimman suuri osa rakennustyömailla erotettavissa olevista käyttökelpoisista esineistä ja aineista, kuten ovista ja saniteettikalusteista, on pyrittävä käyttämään uudelleen. Tavoite mahdollisimman pienestä ja haitattomasta jätemäärästä koskee myös rakennus- ja purkujätettä. Vähintään 70 painoprosenttia rakennus- ja purkujätteestä on tavoitteena hyödyntää muuten kuin energiana tai polttoaineen valmistuksessa vuosittain.

Jotta mahdollisimman suuri osa rakennus- ja purkujätteistä päätyisi kierrätettäväksi, tulee rakennustyömaalla lajitella ja kerätä erikseen ainakin seuraavat jätelajit:

- betoni-, tiili-, kivennäislaatta- ja keramiikkajätteet
- asfaltti
- bitumi- ja kattuhuopa
- kipsi
- kyllästämättömät puujätteet
- metallijätteet
- lasijätteet

- muovijätteet
- paperi- ja kartonkijätteet
- mineraalivillaaeriste
- maa- ja kiviainesjätteet

Rakennustöiden yhteydessä voi syntyä vaarallisiin jätteisiin kuuluvaa asbestijätettä, joka on kerättävä aina erikseen ja kuljetettava sille erikseen määrättyihin paikkoihin tiiviissä astioissa.

Jos asuinkiinteistön omistaja omatoimisesti huolehtii itse tekemänsä remontin rakennus- ja purkujätteiden jätteenkuljetuksesta, syntyvä jäte käsitellään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä.

12 Roskaantumisen ehkäisy

Jätelain luvussa 8 säädetään roskaamiskielto (JL 72 §) eli kielto jättää ympäristöön jätettä, hylätä esinettä tai päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai loukkaantumisen vaaraa. Ympäristöön ei saa jättää sinne kuulumattomia tavaroita.

Siivoamisvelvollinen on ensisijaisesti roskaaja (JL 73 §). Mikäli roskaaja laiminlyö siivoamisvelvollisuutensa, siivoamisvelvollinen riippuu toiminnasta, jonka johdosta roskaantuminen on tapahtunut. Tarkemmat määräykset toissijaisesta siivoamisvelvollisuudesta ovat jätelain 74 §:ssä, josta ne voi tarkistaa. Siivoamisvelvollisuus on esimerkiksi tien pitäjällä, jos roskaantuminen on aiheutunut tien käyttämisestä. Asemakaava-alueella toissijainen siivoamisvelvollisuus on alueen haltijalla, mikäli se ei jätelain mukaan kuulu muulle taholle.

Roskaantumisen ehkäisemiseksi eri toimintojen yhteyteen on varattava tarpeeksi jätteen jättestioita sekä muita jätehuollon palveluita. Esimerkiksi virkistykseen käytettävän alueen haltijan on järjestettävä riittävät jätehuollon palvelut kyseiselle alueelle. On huomattava, että roskaantumisen ehkäisemiseen liittyviä velvoitteita annetaan myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa.

13 Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset

1 §: Lisätty tuottajavastuunalaisuuden muutos. Lisätty lista elinkeinotoimintaa koskevista pykälistä.

2 §: Määritelmiin lisätty uutena määritelmät haja-asutukselle, harmaalle vedelle, kaupungin järjestämisvelvollisuuden piiriin toissijaisesti kuuluva jätelle, poistotekstiilille, tekstiilijätteelle, taajamille, umpisäiliölietteelle, vaaralliselle jätteelle sekä vieraslajikasveille. Korjattu kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen määritelmä.

4 §: Lisätty tarkennus velvollisuuteen liittyä kaupungin jätehuoltojärjestelmään ja muotoiltu aiempi määräys uudelleen.

5 §: Elinkeinotoiminnan liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella määräaikaisella sopimuksella sovitujen jätteiden osalta lisätty uutena määräyksenä.

6 §: Lisätty tarkennusta liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

7 § : Yhteisastian perustamista tarkennettu.

9 §: Korttelikohtaisen järjestelmän perustaminen laajempaan yhteisastiana yhteisellä asuinalueella lisätty ehdotuksena uudeksi määräykseksi.

10 §: Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttämisen ehdot lisätty uutena määräyksenä.

11 §: Sekalaisen yhdyskuntajätteen aluekeräyspisteen perustaminen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle jääville kiinteistöille lisätty ehdotuksena uudeksi määräykseksi. Lisätty maininta pienimuotoisesta jätteen väliaikaisesta, enintään kaksi viikkoa kestävästä, varastoinnista kiinteistöllä.

13 §: Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikkojen määräystä muotoiltu.

14 §: Kiinteistöillä erikseen kerättäviä jätelajeja tarkennettu ja erilliskeräysvelvoitteet muutettu jätelain muutoksen mukaisesti.

16 §: Asumisessa syntyvien hyötyjätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet lisätty taulukkona määräykseen tekstitarkennuksineen.

17 §: Muiden kuin yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien kiinteistöjen erikseen kerättävät jätteet tarkennettu.

18 §: Kompostointirekisteri-ilmoitusvelvollisuus lisätty. Lisätty kiellot jätevesiviemäriin liitetyn jätemyllyn käytöstä ja ylimääräisen rasvan johtamisesta viemäriin.

21 §: Jätteen pienimuotoinen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa lisätty uutena määräyksenä.

22 §: Soveltuvia jäteastioita tarkennettu.

23 §: Jäteastioiden merkintävaatimus tarkennettu.

24 §: Jäteastioiden täyttämistä muokattu ja lisätty tarkennuksia. Lisätty lista sekajätteeseen kuulumattomista jätteistä.

25 §: Tyhjennysvälien pituuksien vaatimuksissa on tapahtunut tarkennuksia ja muutoksia.

29 §: Alueellisen jätteiden keräyspaikan tarkennus ja perustamisen ehdot lisätty.

32 §: Tarkennus kuljetusrekisterin sekä kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen tietojen toimitukseen jätehuoltoviranomaiselle.

34 §: Asumisessa syntyvien lietteiden tyhjennys- ja tarkastamisohjeistus tarkennettu.

35 §: Saostus- ja umpikaivojen kunnossapito ja kulku astioiden luokse esitetty uutena määräyksenä.

36 §: Lietteiden omatoimiseen käsittelyyn liittyvät rajoitukset ja poikkeamismenettelyt on tarkennettu ja muokattu. Käsittelystä on aina ilmoitettava etukäteen kaupungin jätehuoltoviranomaiselle.

37 §: Yhteisötilaisuuksien jätehuollon järjestämisen ilmoitusvelvollisuus ja vaatimus laatia jätehuoltosuunnitelma esitetty uutena määräyksenä.

39 §: Vaarallisten jätteiden jätehuoltoa tarkennettu.

42 §: Terveyshuollon vaaralliset jätteet ja erityisjätteet esitetty uutena määräyksenä.

43 §: Jätehuoltomääräyksien valvontaan lisätty tarkennus määräyksien rikkomisen sanktiokäytännöstä.

47 §: Siirtymäsäännöksen päivämäärät.

14 Lisätietoa

Jätehuoltoa säätelevä lainsäädäntö:

Suomen lainsäädäntö on sähköisesti luettavissa Finlex-palvelussa osoitteessa www.finlex.fi. Lisäksi tietoa jätehuoltoa säätelevästä lainsäädännöstä saatavana ympäristöhallinnon verkkosivuilta (www.ymparisto.fi) sekä ympäristöministeriön verkkosivuilta (www.ym.fi).

Keskeisimmät jätehuoltoa ja jätehuoltomääräysten alaa koskevat lait, asetukset ja valtioneuvoston päätökset:

- Jätelaki 646/2011
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (Jäteasetus) 978/2021
- Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 331/2013 ja sen muutossäädökset
- Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä 1029/2021
- Ympäristönsuojelulaki 527/2014
- Ympäristönsuojeluasetus 713/2014

Lisätietoa jätehuollosta asuinkuntasi alueella:

- Jäteyhtiö Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy
- Jätehuoltoviranomainen Kankaanpään kaupungin Tekninen lautakunta
- Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Lisäksi tietoa on saatavana:

Tietoa alueella toimivista jätteenkuljetusyrityksistä, vastaanottopaikoista ja kierrätyskeskuksista löytyy Kankaanpään kaupungin verkkosivuilta.

- Kankaanpään kaupungin verkkosivut (www.kankaanpaa.fi)
- Suomen pakkauskierrätys RINKI Oy:n verkkosivut (www.rinkiin.fi)
- Suomen Kiertovoima ry – KIVO:n verkkosivut (www.kivo.fi)
- Paikalliset kuljetusyritykset